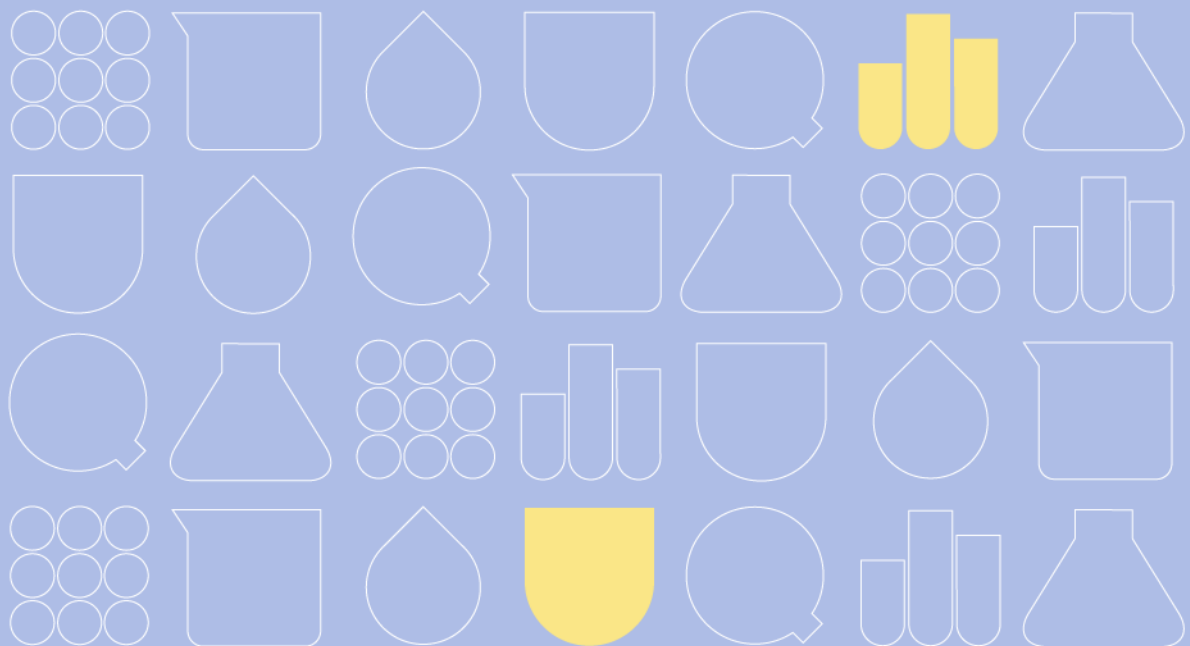

Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymän

Tilinpäätös 2022

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS	3
2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	19
3 ISLAB KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	25
4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	30
5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	31
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	36
7 LIITETIEDOT	42
8 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT.....	53
9 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	54
10 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	59

1 Toimintakertomus

1.1 Toimitusjohtajan katsaus – muutosten vuosi 2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus muutti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja tuottamisvastuun yhdessä rahoituksen kanssa. Muutos ulottui ISLABiin ja vuosi 2022 oli liikelaitoskuntayhtymän viimeinen. ISLAB hyvinvointiyhtymä aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2023. Selvitysten perusteella hyvinvointiyhtymä todettiin parhaaksi ja taloudellisimmaksi vaihtoehdoksi tuottamaan laboratoriopalvelut.

Vuonna 2022 laadimme uuden strategian, ryhdyimme hyödyntämään digitaalisia mahdollisuuksia entistä tehokkaammin, uudistimme tuotantoamme ja sen toimintatapoja, saimme uusia järjestelmiä sekä uudistimme brändimme. Tehdyt muutokset vakiintuvat arkitoiminnaksi koko organisaation mittakaavassa vuoden 2023 aikana. Muutosten perimmäinen tarkoitus on varmistaa ISLABille parhaat mahdollisuudet tuottaa palveluja, jotka tukevat asiakkaidemme ja omistajiemme ydintehtävää, taloudellisesti järkevällä ja huoltovarmuuden kannalta mietityllä tavalla.

Vuosi 2022 oli toiminnallisesti vilkas. ISLAB käynnisti valtioneuvoston asetuksen mukaisen suolistosyöpäseulonnan syyskuun alussa. Loppuvuoden aikana lähetettiin noin 30.000 seulontakutsua. ISLAB sai uudet laboratoriotilat Pohjois-Karjalan keskussairaalaan syksyllä. Savonlinnaan saatiin uudet näytteenottotilat keväällä.

Syksyllä käynnistettiin tuottavuusohjelman mukainen palvelujen kehittämisen suunnittelu. Lähilaboratorioiden INR- ja verenkuvanalytiikkaa sekä kemiallista analytiikkaa keskitetään keskus- ja sairaalalaboratorioihin. Näytteenotto säilyy lähipalveluna, ja tarvittaessa tarjotaan vieritestausratkaisuja. Muutossuunnitelmista sovittiin asiakasorganisaatioiden kanssa paikallisten neuvottelukuntien kokouksissa.

Sairauspoissaolojen pienentämiseksi on pyritty tunnistamaan juurisyitä, tehty yhteistyötä työterveyshuollon palveluiden tuottajien kanssa sekä laadittu korvaavan työn toimintamalli. Esihenkilötyötä ja esihenkilöiden tukemista on vahvistettu laatimalla henkilöstöhallinnollisia ohjeistuksia tukemaan yhdenmukaista toimintamallia.

ISLABissa otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta alkaen osaamisen johtamisen järjestelmä (OSS) sisäisiin ja ulkoisiin koulutuksiin hakemisessa. Vuoden 2022 aikana valmisteltiin myös OSSin käyttöönoton laajentamista osaamisen hallinnan –osioon. Yhteistyö henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa on ollut tiivistä yhteistyötoimikunnan, työsuojelutoimikunnan sekä vapaamuotoisten yhteistyöpalavereiden sekä paikallisneuvotteluiden myötä. Vuoden 2022 aikana pidettiin ISLAB hyvinvointiyhtymän siirtymiseen liittyvät muutosneuvottelut sekä muutosneuvottelut ISLABin toimintojen kehittämisestä Etelä-Savon toimipisteiden osalta.

ISLABiin perustettiin rekrytointin kehittämisen työryhmä, joka on edistänyt ISLABin näkyvyyttä somessa sekä suunnitellut seuraavan toimintakauden tapahtumiin liittyvää ISLABin näkyvyyttä.

ISLABin asiakaspalvelua on parannettu aloittamalla asiakkaiden neuvontapalvelu. Palveluneuvoajat tarjoavat arkisin puhelinneuvontaa terveydenhuollon ammattilaisille ja potilasasiakkaille. Keskitetyillä neuvontapalveluilla on ollut merkittävä vaikutus asiakaspalvelun ja potilasohjauksen paranemiseen. Asiakkaat saavat tarvitsemansa tiedon samasta palvelupisteestä.

ISLABin vuonna 2022 uudistettu brändi näkyy uusina verkkosivuina. Uudet verkkosivut palvelevat paremmin kaikkia asiakasryhmiämme. Potilasasiakkaille ja terveydenhuollon ammattilaisille on omat sivustonsa. ISLABin viestintää tehostettiin some-viestinnän avulla. Asiakaspalaute on tärkeä osa asiakaspalvelun kehittämistä. Palautetta asiakkaat voivat antaa useamman kanavan kautta. Terveydenhuollon ammattilaisille ja omistaja-asiakkaille on myös toteutettu asiakastytyväisyys kyselynsä.

Taloudellisesti ISLABin vuosi 2022 oli parempi kuin ennakoitiin. Liikevaihto kasvoi erityisesti loppuvuodesta. Menojen hallinnassa onnistuttiin toimintaympäristön muutoksista huolimatta.

ISLAB on uudistunut ja uudistuminen jatkuu seuraavinakin vuosina. Tästä pitävät huolen asiantunteva henkilöstö yhdessä omistajaorganisaatioiden kanssa.

Merja Miettinen
Toimitusjohtaja, professori

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

ISLABin ydintehtävänä on tuottaa alueensa terveyskeskusten ja julkisten sairaaloiden kliinisen kemian ja mikrobiologian sekä hematologian ja genetiikan laboratoriopalvelut. Lisäksi ISLABin palveluihin sisältyy lapsettomuushoitosten laboratoriotoimintaa. ISLAB hyödyntää laboratoriopalvelujen tuottamisen parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja, ja menettelytavat ovat yhtenäiset koko ISLABin alueella.

Itä-Suomen laboratoriolakeskuksen (ISLAB) liikelaitoskuntayhtymä perustettiin vuonna 2008 ja sen jäseniä ovat olleet Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä, Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä. Vuosi 2022 jää kuitenkin viimeiseksi liikelaitoskuntayhtymämuodossa toimivaksi.

Sote-uudistusta koskevan lainsäädännön vuoksi ISLABin toimintaa ei ole voitu jatkaa nykyisessä liikelaitoskuntayhtymämuodossa enää 1.1.2023 jälkeen. Sairaanhoitopiirit ja hyvinvointialueet päättivät uudelleenorganisoida yhtymän, ja siirtää toiminnan hyvinvointialuelain sallimaan yhteistyömuotoon, eli hyvinvointiyhtymämuodossa tehtäväksi. Toiminta päätettiin siirtää siten, että yhtymän käytännön toiminta jatkuisi entisellään.

Varsinainen liiketoimintasiirto ja toiminnan uudelleenjärjestely toteutettiin teknisesti kolmessa osassa ns. sekuntitransaktiona vuodenvaihteessa 2022–2023:

1. liikelaitoskuntayhtymä purettiin ja toiminta siirrettiin jako-osuuksina sairaanhoitopiireille,
2. voimaanpanolain (616/2021) 20 § mukaan toiminta siirtyi sairaanhoitopiirien mukana yleisseuraantona hyvinvointialueille, ja
3. hyvinvointialueille siirtynyt toiminta siirrettiin hyvinvointialueilta ISLAB hyvinvointiyhtymään.

ISLAB liikelaitoskuntayhtymän y-tunnus siirtyi hyvinvointiyhtymälle 1.1.2023.

Jäsenyhteisöt hyväksyivät loppuvuodesta sopimuksen Itä-Suomen laboratoriolakeskuksen liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta osana uudelleenjärjestelyä hyvinvointiyhtymäksi. Liikelaitoskuntayhtymä puretaan perussopimuksen 25 §:n mukaisella

menettelyllä siten, että liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta ovat päättäneet jäsenien valtuustot, ja johtokunta on laatinut loppuselvityksen. Ennen purkamista liikelaitoskuntayhtymän perussopimusta muutettiin tavalla, joka mahdollisti Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän eroamisen 30.11.2022. Purkamisvaiheessa liikelaitoskuntayhtymän jäseninä oli enää sairaanhoitopiirejä, joihin sovellettiin samoja voimaantulon mukaisia periaatteita. Sairaanhoitopiirit siirtyivät voimaantulon 20 §:n nojalla sellaisenaan hyvinvointialueille.

Liikelaitoskuntayhtymän purkautumisajaksi päätettiin 31.12.2022 klo 23.59. Toiminnan (ml. omaisuuden, sitoumusten ja henkilöstön) siirto hyvinvointialueille toteutui 1.1.2023 klo 00.00 ja jatkosiirto hyvinvointiyhtymään klo 00.01.

Liikelaitoskuntayhtymän jäseninä olleet sairaanhoitopiiri ja ennen eroamistaan jäsenenä ollut Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä päättivät liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta ja purkamissopimuksen hyväksymisestä toimitelmassaan seuraavasti:

- PSSHP, valtuusto 24.10.2022 § 25
- Essote, valtuusto 17.11.2022 § 5
- Siun sote, valtuusto 17.11.2022 § 50
- Sosteri, valtuusto 16.11.2022 § 22
- Ylä-Savon SOTE 29.11.2022 (yhtymän ero astunut voimaan 30.11.2022).

Liikelaitoskuntayhtymälle tehtiin loppuselvitys ja loppuselvityksessä oli kyse teknisestä uudelleenjärjestelystä liikelaitoskuntayhtymästä hyvinvointiyhtymäksi. Loppuselvityskertomuksessa on kuvattu toiminnan, henkilöstön ja omaisuuden siirron eri vaiheet. Purkusopimuksessa ja loppuselvityskertomuksessa on esitetty arviot vuoden 2022 taseen toteumasta. Purkusopimuksen mukaan varsinaiset jako-osuudet vahvistetaan tilinpäätöksen valmistuttua.

Purkusopimuksen mukaan liikelaitoskuntayhtymän johtokunta valmistelee tilinpäätöksen hyvinvointialueille. Liikelaitoskuntayhtymän johtokunnan ja tarkastuslautakunnan toimikautta on jatkettu purkusopimuksen mukaisesti siihen saakka, kunnes se on saanut purkusopimuksessa tarkoitetut tehtävät hoidetuksi. Tilinpäätöksen hyväksymisessä noudatetaan voimaantulon 41 §, jonka mukaan tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä päättävät hyvinvointialueiden aluevaltuustot.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yhtymäkokous

Jäsenet käyttävät päätösvaltaansa yhtymäkokouksessa. Perustajayhteisöt valitsevat kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen kolme (3) edustajaa. Perustajayhteisön valitsemien edustajien yhteinen äänimäärä yhtymäkokouksessa määräytyy vuosittain väestötietolaissa tarkoitettuun väestötietojärjestelmään otetun jäsenkuntayhtymän edustaman vuodenvaihteen (31.12.) asukasluvun mukaan siten, että perustajayhteisön valitsemilla edustajilla on yhteensä yksi (1) ääni jokaista alkavaa kymmentä tuhatta (10.000) asukasta kohti. Perustajayhteisöjen valitsemien edustajien yhteinen äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Myöhemmin liikelaitoskuntayhtymän jäseniksi pienemmällä jäsenosuudella tulevat muut yhteisöt valitsevat kuhunkin yhtymäkokoukseen yhden (1) edustajan, jonka äänimäärä yhtymäkokouksessa määräytyy vuosittain yhteisön edustaman vuodenvaihteen (31.12.) asukasluvun mukaan siten, että edustajalla on yhteensä yksi (1) ääni jokaista alkavaa viittäkymmentätuhatta (50.000) asukasta kohti.

Vuonna 2022 peruspääomalle maksettiin korkoa 1 prosentin verran.

<u>Jäsenosuudet</u>	<u>1.1.2022</u>	<u>31.12.2022</u>
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	65,72	66,77
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen ky	17,21	17,49
Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen ky	8,79	8,93
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	6,71	6,82
Ylä-Savon SOTE ky	1,57	0,00
	100,00	100,00

30.11.2022 saakka

<u>Yhtymäkokouksen äänimäärät 2022</u>	<u>As.luku</u>	<u>Äänimäärät</u>	<u>Osuus%</u>
<u>Perustajajäsen</u>	<u>31.12.2021</u>		
Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen ky	96 643	10	17,5 %
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	39 669	4	7,0 %
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen ky	163 281	17	29,8 %
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	243 739	25	43,9 %
<u>Muu jäsen</u>	<u>As.luku</u>	<u>Äänimäärät</u>	<u>Osuus%</u>
Ylä-Savon SOTE ky	35 984	1	1,8 %

Johtokunta

Yhtymäkokouksen nimittämä johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoskuntayhtymän toimintaa, ja vastaa liikelaitoskuntayhtymän hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtokunta on valittu syksyllä 2021 ja johtokunnan toimikausi jatkuu tilinpäätöksen 2022 käsittelyyn saakka, vaikka liikelaitoskuntayhtymä purkautui 31.12.2022. Vuonna 2022 johtokunta kokoontui 13 kertaa.

Johtokunnan kokoonpano:

Varsinaiset jäsenet

Risto Kortelainen (pj.)

Saara Tavi

Ilkka Naukkarinen

Antti Hedman (vpj.)

Juha Hartikainen

Riitta Smolander

Johanna Bjerregård-Madsen (31.10. saakka)

Susanna Wilén (9.12. alkaen)

Varajäsenet

Jarmo J. Koski

Minna Marjakangas

Susanna Wilén (31.10. saakka)

Johanna Turtiainen (9.12. alkaen)

Olavi Airaksinen

Heikki Löppönen

Eija Jestola

Sakari Kela

Johtokunnan esittelijänä toimi liikelaitoskuntayhtymän toimitusjohtaja ja pöytäkirjanpitäjänä hallintojohtaja. Johtavalla ylläkärrillä ja talousjohtajalla on läsnäolo-oikeus kokouksissa.

Konsernihallinto ja aluelaboratoriot

Johtokunnan alaisuudessa toimii konsernihallinto, jota johtaa toimitusjohtaja. Konsernihallinnon tehtävänä on mm. huolehtia liikelaitoskuntayhtymän johtamisesta ja siihen liittyvistä hallinnollisista tehtävistä, ohjata, tukea ja seurata yksiköiden toimintaa, huolehtia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja valvoa niiden toteutumista. Konsernihallinto valmisteleo ISLABin johtokunnan ja yhtymäkokouksen sekä IslabVerkko Oy:n yhtiökokouksen ja hallituksen käsiteltävät asiat ja huolehtii niiden päätösten täytäntöönpanosta, huolehtii toiminnan rahoituksesta ja työnantajan edunvalvonnasta sekä sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä. Yhtymähallinnon vastuualueita ovat tuotanto ja prosessit, lääketieteelliset toiminnot, palvelut ja viestintä, yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallinto. Aluelaboratorioiden johtajat vastaavat paikallisesti palvelutuotannosta. Aluelaboratorioita on kolme: Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon aluelaboratoriot.

Konsernihallinto tilikaudella:

Toimitusjohtaja	Merja Miettinen (Jan Tollet vv. 31.12. saakka)
Johtava ylilääkäri ja Etelä-Savon aluelab.johtaja	Päivi Ylikangas
Pohjois-Savon aluelab. johtaja	Katariina Vuorenmaa
Pohjois-Karjalan aluelab. johtaja	Jari Lappalainen
Hallintojohtaja	Anu Tervala
Talousjohtaja	Heidi Aho
Henkilöstöjohtaja	Laura Natunen (1.9. alkaen)
Henkilöstöpäällikkö	Emilia Laukkanen (1.2.–31.8.)
Tietohallintojohtaja	Mikko Mättö
Tuotantojohtaja	Sari Väisänen
Ylihoitaja	Merja Ålander (24.1. alkaen)
Palvelu- ja viestintäpäällikkö	Satu Myller

Toiminnan kehitys**Palvelutuotanto**

ISLABin toimintamalli perustuu sopimukseen kliinisten laboratoriopalveluiden tuottamisesta sekä omistajina toimiville julkisille terveydenhuollon erikoissairaanhoidon (ja perusterveydenhuollon) yksiköille että perusterveydenhuollon laboratoriotoimintonsa ISLABille luovuttaneille kunnille. Yhtymäkokouksen asettaman tavoitteen mukaan jäsenyhteisöjen ja yhteistyökuntien tarvitsemat kliinisen kemian, hematologian, kliinisen mikrobiologian sekä kliinisen genetiikan laboratoriopalvelut tuotetaan laadukkaasti, nopeasti ja kustannustehokkaasti.

Vuonna 2022 tuotettujen suoritteiden määrä laski noin 1,6 prosenttia edellisvuoteen nähden. Tutkimusten määrän muutos aiheutui pääosin covid-testauksen vähenemisestä. EKG-rekisteröintejä tehtiin noin 86.000 kappaletta (+24 %). Näytteenottojen määrä väheni -2,1 %. Tutkimuspalveluiden ja verituotteiden myyntituotoista 97,5 % tulee palvelujen myynnistä liikelaitoskuntayhtymän jäsenille ja niille yhteistyökunnille, jotka ovat liikkeenluovutuksen periaatteella siirtäneet laboratoriopalvelunsa ISLABille. Verituotteiden osuus liikevaihdosta on noin 6,2 %, ja niiden myynti kohdistuu pääasiassa alueen keskussairaaloille.

Hyvinvointialueiden käynnistyminen vuonna 2023 voi vaikuttaa merkittävästi tuotantovolyymeihin, kun hyvinvointialueilla siirrytään yhtenäisiin käytäntöihin ja alueiden rahoitusmalli edellyttää toimintojen uudelleen tarkastelemista.

Suoritteet ISLAB	ISLAB 2022	ISLAB 2021	Ero (kpl)	Ero (%)
Näytteenotto	1 179 120	1 204 173	-25 053	-2,1 %
Tutkimukset	7 643 115	7 761 568	-118 453	-1,5 %
Yhteensä	8 822 235	8 965 741	-143 506	-1,6 %

Suoritteet KONSERNI	KONSERNI 2022	KONSERNI 2021	Ero (kpl)	Ero (%)
Näytteenotto	1 194 133	1 221 257	-27 124	-2,2 %
Tutkimukset	7 751 634	7 888 411	-136 777	-1,7 %
Yhteensä	8 945 767	9 109 668	-163 901	-1,8 %

Toimintajärjestelmän kuvaus

ISLABin palvelutuotanto ja asiantuntijatyö perustuvat osaamisalue toimintaan, jota johtavat lääketieteelliset vastuualuejohtajat. Osaamisalue toiminta on yhteistä koko ISLABille, ja tavoitteena on toiminnan yhtenäisyys. ISLABilla on kaikkiin toimintoihin ja tuotantoon asianmukaiset toimiluvat.

ISLAB on FINAS-akkreditointipalvelun (FINAS, Finnish Accreditation Service) akkreditoima testauslaboratorio n:o T072. ISLABin toimintajärjestelmä on akkreditoitu perustuen standardiin SFS-EN ISO/IEC 15189:2013 (Lääketieteelliset laboratoriot/ Erityisvaatimukset laadulle ja pätevyydelle), joka ottaa huomioon ISLABin koko tuotantoprosessin näytteenotosta tuloksen vastaamiseen, ja korostaa asiakasyhteistyön merkitystä toiminnan kehittämisessä. Akkreditointi kattaa kaikki kolme aluelaboratoriota ja sen piirissä ovat kliinisen kemian, hematologian, kliinisen mikrobiologian ja genetiikan erikoissalat sekä näytteenoton.

ISLABin kantasolulaboratorio on vastannut kudoslain (101/2001) puitteissa Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) sisätautien ja lastentautien yksiköiden potilaiden hoidossa käytettävien kantasolusiirteiden käsittelystä ja säilytyksestä, ja IVF-laboratorio kudoslain ja hedelmöityshoitolaan (1237/2006) puitteissa KYSin naistentautien yksikön hedelmöityshoidoissa käytettävien sukusolujen käsittelystä, säilytyksestä ja in vitro - hedelmöityksestä.

ISLABin aluelaboratorioiden verikeskukset ovat huolehtineet verivalmisteiden hankinnasta SPR Veripalvelusta osastojen tarpeiden mukaisesti, sekä pitäneet varmuusvarastoja hätätilanteiden varalle. Varmuusvarastojen määrä on sovitettu sairaalan käytäntöihin. Verikeskukset ovat raportoineet vaaratilanteet ja verensiirron haittavaikutukset SPR Veripalvelulle ja sitä kautta tarvittaessa Fimealle.

Asiakkuudet ja yhteistyö

Liikelaitoskuntayhtymän asiakkaita ovat Pohjois-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntayhtymät, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystaluiden kuntayhtymä, Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystaluiden kuntayhtymä sekä Ylä-Savon Sote-kuntayhtymä (omistaja-asiakkaat), sairaaloissa ja terveystaluiden työkentelevät sosiaali- ja terveystaluiden ammattilaiset (terveydenhuollon ammattilaisasiakkaat) ja laboratoriotutkimuksiin tulevat yksittäiset potilaat (potilasasiakkaat).

Asiakasyhteisöjen kanssa käydään jatkuvaa ja suunnitelmallista vuoropuhelua alueellisten ja paikallisten neuvotteluryhmien kautta. Neuvotteluryhmien tehtävänä on arvioida palveluiden laadun toteutumista ja keskustella mahdollisista toiminnan muutostarpeista. Yhteistyön tavoitteena on saada laboratoriotaluidet vastaamaan kaikkien asiakasryhmien palvelutarpeita mahdollisimman kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.

Koulutusyhteistyö asiakasyhteisöjen kanssa on tärkeä osa laadukasta laboratoriotaluidet prosessia, tulosten luotettavuutta ja potilasturvallisuutta. Vuonna 2022 pidettiin asiakasorganisaatioillemme näyttötoiminnan- ja vierianalytiikkaa koskevia perehdytystaluidet tilaisuuksia, joihin osallistui yli 600 terveydenhuollon ammattilasta. Perehdytymisen ja osaamisen ylläpitämisen tueksi on tuotettu myös videomateriaalia, jotka mahdollistavat itsenäisen perehdytymisen ja kertaamisen.

Vuoden 2022 on toteutettu asiakaskokemuksen mittaamista kaikissa asiakasryhmissä. Potilasasiakkailla on ollut mahdollisuus antaa jatkuvaa palautetta kyselytaloitten, puhelimen, verkkosivujen ja paperikyselyjen kautta. Lisäksi omistaja-asiakkailla ja terveydenhuollon ammattilaisasiakkailla on toteutettu kertaalleen asiakaskokemusmittaukset. Asiakaskokemuksen mittaaminen on jatkuvaa toimintaa. Lisäksi asiakkailla on mahdollisuus antaa verkkosivujen kautta yleistä palautetta, joista yksiköt ja asiakaspalvelusta vastaavat saavat säännöllisesti raportit. Asiakaskokemusmittausten ja yleisten palautteiden tavoitteena on nostaa asiakaspalveluun

kehittämiskohteita ja näin edistää myönteistä asiakaskokemusta kaikissa asiakasryhmissä.

Asiakaspalvelua on kehitetty aloittamalla keskitetty palveluneuvonta. Terveystieteiden ammattilaisille ja potilasasiakkaille on omat palvelupuhelinnumerot, joissa asiakkaita palvelevat arkisin laboratorioalan ammattilaiset. Ajanvarauspalvelua kehitettiin aloittamalla takaisinsoittopalvelu. Takaisinsoitot tapahtuvat saman päivän aikana. Vuoden aikana tapahtui merkittävä muutos ISLABin ammattilaisten kirjaimissa asiakaspalvelun ja potilasohjauksen poikkeamissa. Poikkeamia oli vuonna 2022 lähes 70 % vähemmän, kun aikaisempina vuosina.

Vuoden 2022 aikana uudistettiin ISLABin verkkosivut, jossa on huomioitu eri asiakasryhmät. Lisäksi viestinnässä on otettu käyttöön some-kanavat, joiden avulla pyritään parantamaan yhtiön näkyvyyttä kohderyhmissä.

Talouden kehitys

Vuoden 2022 talousarvio suunniteltiin yhtiökokouksen linjauksen mukaisesti ylijäämäiseksi siten, että keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettaisiin ja edellytykset liikelaitoskuntayhtiön tehtävien hoitamiseen turvattaisiin. Talousarviota 2022 laadittaessa toiminnan suunnittelun lähtökohdaksi otettiin vuoden 2021 taso, huomioiden kuitenkin pandemian vaikutus analytiikkaan. ISLABin oman tuotannon hinnoitteluun ei tehty yleiskorotusta, mutta yksittäisiin hintoihin tehtiin muutoksia kustannusvastaavuuden periaatteella. Alihankintana tuotettavien tutkimusten hinnat määräytyivät voimassa olevien kilpailutusten ja hankintapäätösten perusteella. Kustannusvastaavuus huomioitiin myös näytteenottomaksua määriteltäessä.

Liikelaitoskuntayhtiön vuoden 2022 alkuperäisen talousarvion liikevaihto oli noin 66,3 milj. euroa, ja liikeylijäämä 0,1 milj. euroa, ja tilikauden ylijäämä varausten ja verojen jälkeen 0,25 milj. euroa. Covid-19-testausmäärät pysyivät kuitenkin korkeammalla tasolla verrattuna alkuperäiseen talousarvioon nähden. Erityisesti alkuvuodesta testausmäärät olivat 30.000–40.000 testiä kuukaudessa ja toukokuussa testausmäärä tasaantui noin 10.000 testin tasolle joulukuuhun saakka. Joulukuussa testausmäärä väheni entisestään.

Korkeammalla tasolla olleet testausmäärät vaikuttivat niin tulo- kuin menokertymään ja syksyllä tehtiin talousarviomuutokset. Liikevaihdon kertymään arvioitiin 5,9

milj. euroa lisää, liikevaihdon ollessa 72,2 milj. euroa. Vastaavasti materiaaleihin ja palveluiden ostoihin arvioitiin +5,9 milj. euroa sekä rahoituskuluihin +0,16 milj. euroa. Rahoituskulujen kasvu johtui sijoituspohjaisen kassanhallinnan rahastolunastuksista. Henkilöstökulujen ja liiketoiminnan muiden kulujen arvioitiin pysyvän alkuperäisessä talousarviossa. Talousarviomuutosten jälkeen tilikauden ylijäämäksi jäi 0,07 milj. euroa.

Vuoden 2022 taloudellinen tulos oli kuitenkin edelleen ennakoitua parempi. Liikevaihdoksi muodostui 74,2 milj. euroa, joka oli 1,97 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Talousarvion muutoksessa oli arvioitu, että loppuvuosi toteutuisi perustoiminnan osalta samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Kuitenkin perustoiminnasta saadut tulot kasvoivat loppuvuodesta edelliseen vuoteen nähden ennakoitua paremmin.

Palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion. Erityisesti kasvoi alihankintatutkimukset, ict-palvelut, postipalvelut sekä matkustus- ja kuljetuspalvelut. Matkustus- ja kuljetuspalveluihin vaikutti osaltaan kohonneet polttoainekustannukset ja niihin liittyvät hinnankorotukset. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut sisältävät SOTE-sopimukseen liittyvän kertapalkkion, joka maksetaan vasta vuoden 2023 puolella.

Liikeylijäämä oli 1,9 milj. euroa. Tilikauden tuloksesta esitetään tehtäväksi uusia investointivarauksia 1,5 milj. euroa, jolloin varausten ja verojen jälkeen ylijäämäksi jää 0,6 milj. euroa.

1.3 Henkilöstöasiat

Henkilöstön määrä ja rakenne

Vuoden 2022 lopussa ISLABin palveluksessa oli 574 työntekijää. Henkilöstön kokonaislukumäärä on hieman laskenut edellisvuodesta. Vakinaisen henkilöstön osuus oli 86 %, määräaikaisten/ sijaisten osuus oli 14 %. Vakinaisten osuus oli kasvanut 2 %.

Henkilöstökulut kasvoivat vuoteen 2021 nähden 1,2 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat osaltaan edelleen Covid-19-pandemiasta johtuvat poissaolot ja poissaolotilanteisiin liittyvien työvuorojen uudelleen organisoiminen ja niihin liittyvät

korvaukset, työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien yleiskorotusten maksaminen (kesäkuussa 2,0 %, lokakuussa 0,5 %) sekä lomapalkkavelan määrän kasvu. Lisäksi SOTE-sopimukseen sisältyvä kertapalkkio kohdistetaan kirjanpidollisesti vuoden 2022 tilinpäätökseen. Lomapalkkavelan ja kertapalkkion osuus on yhteensä noin 0,5 milj. euroa.

Henkilöstömäärä 31.12.	2022	2021	2020
Pohjois-Savon aluelaboratorio	313	324	311
Vakinaiset	267	272	249
Määräaikaiset / sijaiset / muut	46	52	62
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	148	149	150
Vakinaiset	132	131	133
Määräaikaiset / sijaiset / muut	16	18	17
Etelä-Savon aluelaboratorio	92	93	99
Vakinaiset	80	74	77
Määräaikaiset / sijaiset / muut	12	19	22
Hallinto	21	19	16
Vakinaiset	15	15	15
Määräaikaiset / sijaiset / muut	6	4	1
YHTEENSÄ	574	585	576
joista vakinaisia	86 %	84 %	82 %
joista määräaikaisia / sijaisia / muut	14 %	16 %	18 %

Toteutunut työpanos vuonna 2022 oli 543 HTV, kun se oli vuonna 2021 yhteensä 536. Toteutuneen työpanoksen määrä nousi hieman edellisvuodesta. Sairauspoissaolopäiviä oli 19,8 kalenteripäivää per henkilö. Yhteensä sairauspoissaolopäiviä oli 11.374 kalenteripäivää, sairauspoissaoloprosentin ollessa 5,06 %. Sairauspoissaolopäivät eivät sisällä COVID-19 liittyviä poissaoloja, koska COVID-19 poissaolot kirjautuvat raportointijärjestelmässä eri syykoodille.

Sairauspoissaolojen määrä nousi edellisvuodesta, jolloin sairauspoissaolopäiviä oli ollut 9.983 kalenteripäivää, 17,1 kal. pv/hlö. Poissaolojen selittävinä tekijöinä ovat olleet muun muassa herkästi töistä poisjäänti hengitystieinfektio-oireiden ilmaantumisessa. Lisäksi psykososiaalisiin kuormitustekijöihin liittyvien poissaolojen määrä on kasvanut. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi tehdään yhteistyötä kaikkien neljän työterveyshuollon palvelutuottajan kanssa.

Strategiaohjelman mukaisesti ISLABin tavoitteena on olla houkutteleva ja hyvinvoiva osaajayhteisö sekä asiantuntijayhteisö, jossa henkilöstön osaaminen on korkealla tasolla. Olemme vetovoimainen ja turvallinen työpaikka, johon henkilöstö on sitoutunut, sekä yhteisö, joka tukee työhyvinvointia ja työtyytyväisyyttä. Vuoden 2022 aikana on kehitetty yhdenmukaista henkilöstöpolitiikkaa ja tehty tiivistä yhteistyötä sidosryhmien sekä yhteistyökumppanien kanssa. Henkilöstölle toteutettiin laaja henkilöstökysely sekä suppeampia pulssikyselyitä henkilöstön ajatusten karvoittamiseksi.

Henkilöstöhallinnossa on kehitetty sähköisiä järjestelmiä (M2 kulu- ja matkalaskuohjelman käyttöönoton valmistelu, sähköinen synkronointiliittymä ESS-järjestelmästä ePassiin), sekä vahvistettu esihenkilötyötä ja esihenkilöiden tukemista. ISLAB hyvinvointiyhtymään siirtymiseen liittyen syksyn 2022 aikana valmisteltiin henkilöstön siirtosopimus, ja pidettiin yhteistoimintalain mukaiset muutosneuvottelut henkilöstön liikkeenluovutuksesta ISLAB hyvinvointiyhtymään. Lisäksi marras-joulukuussa 2022 pidettiin muutosneuvottelut toimintojen ja tiettyjen työtehtävien keskittämisestä Etelä-Savon toimipisteiden osalta yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

ISLAB liikelaitoskuntayhtymän henkilöstöhallinnon toiminnasta on valmisteltu erillinen henkilöstökertomus. Henkilöstökertomuksessa on kerrottu tarkemmalla tasolla henkilöstöhallinnollisia tunnuslukuja, avattu yhteistyötoiminnan toteutumista, työhyvinvoinnin ja työsuojelun pääpainopisteitä sekä kerrottu osaamisen hallinnan edistämistä vuoden 2022 aikana.

Opetus ja tutkimustoiminta

Kliinisen kemian ja kliinisen mikrobiologian opetus- ja tutkimustoiminta kuuluvat liikelaitoskuntayhtymän tehtäviin. ISLABin henkilökunta Kuopiossa on yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa osallistunut lääketieteen, hammaslääketieteen ja terveyden biotieteiden ja farmasian perusopetukseen, opinnäytetöiden ohjaamiseen sekä ammatillisen jatkokoulutuksen toteutukseen. Itä-Suomen yliopiston kliinisen mikrobiologian ja kliinisen kemian professorit toimivat ISLABissa erikoisalojensa mukaisissa asiantuntijatehtävissä.

ISLAB tekee aktiivista yhteistyötä ammattikorkeakoulujen ja -oppilaitosten kanssa myös bioanalytikkokoulutuksessa. Vuonna 2021 saatiin opiskelijoiden harjoittelutoteutettua Covid-19-pandemiasta huolimatta. Savonia ammattikorkeakoulun

kanssa sovittiin yhteistyöstä bioanalytikkojen satelliittikoulutuksen järjestämisestä Joensuun, Mikkelin ja Savonlinnan alueilla.

1.4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kuntalain mukaan yhtymäkokous päättää sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista ja johtokunta vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtokunta antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Konsernihallinnon kunkin viran- ja tehtävänhaltijan on johdettava ja valvottava vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toteutumista.

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan hallintosäännön, yhtymäkokouksen hyväksymien periaatteiden sekä johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen mukaisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat merkittävä osa päivittäistä toimintaa ja johtotiimin työskentelyä; strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta, poikkeamiin reagoimista sekä suoriutumisen arviointia. Päivittäiseen valvontaan kuuluvat mm. hyväksymiset, tarkastamiset, täsmäytykset, tehtävien eriyttämiset, virheiden ehkäisy ja toimintaohjeiden noudattamiset. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan kokonaisvaltaisesti kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Merkittävät riskit tunnistetaan ja luodaan niille riskienhallintakeinot. ISLABin riskinarvioinnin yhteenveto tarkistetaan vuosittain osana johdon katselmusta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on sisällytetty myös ISLABin toimintajärjestelmään mm. sisäisten ja ulkoisten auditointien, poikkeamaseurannan ja riskien hallinnan osalta.

Sisäinen valvonta

Konsernihallinnossa on päätetty tehdä vuosittain sisäisen valvonnan suunnitelma, jossa määritellään sillä hetkellä tärkeimmiksi katsotut sisäisen valvonnan painopistealueet yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon osalta, ja tarkastuksista tehdään kirjalliset raportit. Sisäisessä valvonnassa tarkastetaan muun muassa päätösten oikeellisuutta ja toimivallan perusteita. Vuoden 2022 suunnitelma sisälsi talous- ja yleishallinnon tarkastuksia, joiden toteutumisesta on raportoitu toimitusjohtajalle. Suunnitelma päivitetään jatkossa vuosittain.

Talouden ja toiminnan kehittymistä tavoitteiden mukaisesti seurattiin kuukausittain johtotiimissä, alueellisissa kokouksissa, johtoryhmässä sekä johtokunnassa.

Riskien hallinta

Toimitusjohtaja vastaa ISLABin riskienarvioinnin kokonaistoteutuksesta. Riskitekijöiden arviointi on dokumentoitu, sen yhteenveto tarkistetaan vuosittain osana toimintajärjestelmään kuuluvaa johdonkatselmusta.

ISLABin riskit voidaan jakaa toimintaympäristöön liittyviin (strategisiin) riskeihin, tuotannolliseen toimintaan kohdistuviin riskeihin sekä taloudellisiin riskeihin.

Esimerkiksi hyvinvointialueiden käynnistyminen tulee vaikuttamaan merkittävästi ISLABin toimintaympäristöön, ja hyvinvointialueiden rahoitusmalli ja toiminnallinen muutos tulevat todennäköisesti vaikuttamaan myös ISLABilta ostettaviin palveluihin ja sitä kautta sekä tuotannolliseen toimintaan että talouteen. Riskitekijöiksi nähdään tulorahoituksen riittävyys suhteessa menojen kasvuun sekä investointitarpeet. Vahinkoriskeihin on varauduttu kattavilla vakuutuksilla.

Tuotantojärjestelmään liittyviä riskejä hallitaan suunnitelmallisen toimintajärjestelmän avulla. Akkreditoitua (FINAS, T072) toimintajärjestelmää arvioidaan sekä sisäisesti että ulkoisesti (FINAS) kaikissa aluelaboratorioissa. Kaikki aluelaboratoriot ovat akkreditoinnin piirissä. Yhtenäinen laitekanta, analyysituotannon varalaiteverkosto sekä kattava kuljetusjärjestelmä helpottavat reagointia ongelmatilanteisiin. Julkisen sektorin suurimpien laboratoriotuotantokeskusten kesken solmittu terveydenhuoltolakiin perustuva yhteistyösopimus parantaa osaltaan palvelutuotannon riskien hallintaa. Sairaalakokonaisuuksien ja laboratoriotilojen laajat peruskorjaushankkeet sekä ennakoimattomat rakennusteknisistä ongelmista johtuvat tuotannon uudelleenjärjestelyt on tunnistettu tuotantojärjestelmän riskitekijäksi.

ISLABin tuotannollisten tietojärjestelmien ennakoimattomiin katkoksiin varaudutaan ohjeistamalla menettelytavat kiireisen analytiikan tuottamiseksi myös tietojärjestelmäkatkosten aikana.

Tietosuojariskejä hallitaan menettelytapojen ohjeistuksella ja koulutuksella, salasakäytännöllä, laboratoriotilojen kulunvalvonnalla sekä rajoittamalla tietojärjestelmien käyttöoikeuksia työtehtävien mukaan. Tuotannollisten tietojärjestelmien toimittajien kanssa tehdyissä sopimuksissa on huomioitu tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät menettelyt.

ISLABin johtamisjärjestelmää on uudistettu ja tehtäviä ja vastuita on jaettu hallintosäännön ja toimivallan siirto-ohjeen mukaisesti. Johtamisjärjestelmään kohdistuvia riskejä on pyritty minimoimaan tehtäväkuvien ja vastuiden selkiyttämällä, päätöksentekomenettelyiden seurannalla, ohjeiden uudistamisella, sijaistus- ja varallaolosuunnitelmillä sekä johtamiskoulutuksella.

Henkilöstön saatavuus on noussut keskeiseksi riskiksi ja ammattitaitoista henkilöstöä on yhä vaikeampaa saada. Yhtymän pito- ja vetovoimaa on pyritty parantamaan huolehtimalla henkilöstöhallinnon prosessien sujuvuudesta, palkkapolitiikan oikeellisuudesta, lähijohtamisesta sekä ohjeistusten parantamisesta.

2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.1 Tilikauden tuloksen muodostaminen

1 000 €	2022	2021	Muutos %
Liikevaihto	74 208	77 961	-4,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	391	325	20,6 %
Materiaalit ja palvelut	-36 012	-34 799	3,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-19 826	-20 050	-1,1 %
Palvelujen ostot	-16 186	-14 749	9,7 %
Henkilöstökulut	-28 201	-27 020	4,4 %
Palkat ja palkkiot	-23 329	-22 261	4,8 %
Henkilösivukulut	-4 872	-4 759	2,4 %
Eläkekulut	-4 010	-3 907	2,6 %
Muut henkilösivukulut	-862	-852	1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-950	-806	17,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-7 513	-7 005	7,3 %
LIIKEYLI/ALIJÄÄMÄ	1 923	8 656	-77,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-153	-71	114,0 %
Korkotuotot	21	5	348,9 %
Muut rahoitustuotot	0	0	-100,0 %
Muille maksetut korkokulut	-4	-30	-85,7 %
Korvaus peruspääomasta	-32	-32	0,0 %
Muut rahoituskulut	-138	-14	866,1 %
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 770	8 584	-79,4 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 770	8 584	-79,4 %
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-1 410	-261	439,5 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)/vähennys	284	-2 717	-110,5 %
Tuloverot	-2	-13	-88,4 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	643	5 592	-88,5 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,6	54,7	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,6	54,9	
Voitto, %	2,4	11,0	

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$. Tunnusluku kertoo sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$. Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton.

Voitto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$. Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Toiminnan rahoitus

1 000 €	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli/alijäämä	1 923	8 656
Poistot ja arvonalentumiset	950	806
Rahoitustuotot ja -kulut	-153	-71
Tuloverot	-2	-13
	2 728	9 377
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 958	-1 646
Pysyvien vastaavien luovutustulot	4	0
	-2 955	-1 646
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-227	7 732
<u>Rahoituksen rahavirta</u>		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-32	0
Oman pääoman muutokset	-2 550	-2 852
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen muutokset	-10	10
Saamisten muutos	-809	1 691
Korottomien velkojen muutos	187	1 598
	-631	3 298
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 213	446
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 440	8 178
Rahavarat 31.12.	15 120	18 560
Rahavarat 1.1.	18 560	10 382
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 440	8 178
TUNNUSLUVUT RAHOITUSLASKELMA		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5	2 789	3 376
Investointien tulorahoitus, %	92,0	569,8
Kassan riittävyys (pv)	74	96
Quick ratio	2,2	2,5
Current ratio	2,2	2,5

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$. Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja).

Lainanhoitokatetta ei esitetä, koska ei ole korollisia pitkäaikaisia tai lyhytaikaisia lainoja.

Kassan riittävyys (pv)

$365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12./\text{kassasta maksut tilikaudella}$. Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin laskeaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Quick ratio

$(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

(Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot). Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1.

2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 31.12., 1000 €	2022	2021	VASTATTAVAA 31.12., 1000€	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 109	3 082	OMA PÄÄOMA	8 789	10 696
Aineettomat hyödykkeet	611	207	Peruspääoma	3 137	3 187
Aineettomat oikeudet	611	207	Edellisten kausien yli-/alijäämä	5 009	1 917
Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	643	5 592
Aineelliset hyödykkeet	4 322	2 731	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	108	0	VARAUKSET	8 855	7 730
Koneet ja kalusto	3 450	2 557	Poistoero	2 323	913
Ennakkomaksut ja keskener. hankir	764	174	Vapaaeht. varaukset	6 533	6 817
Sijoitukset	175	143	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0	10
Osakkeet ja osuudet	144	143	Lahjoitusrahastojen pääoma	0	10
Muut lainasaamiset	32	0	VIERAS PÄÄOMA	10 376	10 189
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 912	25 543	Lyhytaikainen	10 376	10 189
Saamiset	7 791	6 982	Ostovelat	5 031	5 172
Lyhytaikaiset saamiset	7 791	6 982	Muut velat	631	147
Myyntisaamiset	6 881	5 891	Siirtovelat	4 715	4 870
Muut saamiset	744	1 092	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>28 020</u>	<u>28 624</u>
Siirtosaamiset	167	0			
Rahoitusarvopaperit	0	14 746			
Rahat ja pankkisaamiset	15 120	3 814			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>28 020</u>	<u>28 624</u>			
TASEEN TUNNUSLUVUT	2 022	2 021			
Omavaraisuusaste, %	63,0	64,4			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,9	13,0			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 652	7 509			
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 716	1 661			
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	*	*			

Omavaraisuusaste, %

$100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$. Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä). Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut. Tunnusluku sisältää liitetiedoissa olevan vuokravastuiden määrän.

Lainakanta 31.12. ja lainsaamiset 31.12. tunnuslukua ei esitetä, koska korollista vierasta pääomaa ei ole.

2.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	74 599	Toimintakulut	71 728
Korkotuotot	21	Muut rahoituskulut	174
Tulorahoituksen korjauserät	10	Investoinnit	
Investoinnit		Investointimenot	2 958
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	4	Antolainasaamisten lisäykset	31,96
		Oman pääoman vähennykset	2 550
Kokonaistulot yhteensä	74 633	Kokonaismenot yhteensä	77 442

Liikelaitoskuntayhtymän kokonaistulot ja –menot –laskelmassa on esitetty varsinaisen toiminnan ja investointien ulkoiset tulot ja menot sekä rahoitustapahtumat.

3 ISLAB konsernin toiminta ja talous

Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymän konserni muodostuu liikelaitoskuntayhtymästä ja sen 100 % omistamasta tytäryhtiöstä, kilpailuilla markkinoilla toimivasta IslabVerkko Oy:stä. Henkilöstö ja tuotannontekijät ovat ISLABin kanssa yhteiset, ja tuotannosta syntyvät kustannukset jaetaan aiheuttamisperiaatteella toimijoiden välisen kustannustenjakosopimuksen mukaisesti.

IslabVerkko Oy:n keskeisimpänä toimialana ovat laboratorio- ja lääkäripalvelut, opetus- ja tutkimustoiminta, mutta toistaiseksi tuotetaan vain kliinisiä laboratoriopalveluita kilpailuilla markkinoilla toimiville terveystaloiden tuottajille, lähinnä Itä-Suomen pienemmillä paikkakunnilla. Palvelutuotantoon kuuluvat ensisijaisesti kliinisen kemian ja laboratoriohematologian sekä kliinisen mikrobiologian erikoisalojen diagnostiset tutkimukset. Lisäksi IslabVerkko Oy tuottaa perustasoisia kliinisen fysiologian erikoisalan tutkimuksia ja näytteenottopalveluita. Verikeskustoiminta ja verikeskustutkimukset eivät toistaiseksi kuulu palveluvalikoimaan.

IslabVerkon liikevaihdon toteuma 0,67 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen nähden ja toimintakulut olivat ennakoitua korkeammalla tasolla. Tilikauden tulokseksi muodostui -33.661 euroa. ISLAB-konsernin tulos on 1,7 milj. euroa ylijäämäinen, joka on käytännössä emoyhtymän tulos.

3.1 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. ISLABin toiminta-alueella hyvinvointialueita on kolme: Pohjois-Savon hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ja Etelä-Savon hyvinvointialue. Uudistuksen vuoksi myös liikelaitoskuntayhtymä purettiin vuoden 2022 lopussa ja ISLABin toiminta-alueen hyvinvointialueet perustivat uuden, yhteisen hyvinvointiyhtymän tuottamaan laboratoriopalvelut. Hyvinvointialueiden käynnistyminen vaikuttanee pitkällä aikavälillä myös ISLABin toimintaan. Hyvinvointialueiden sisällä toimintatavat yhtenäistyvät ja vaikuttanevat laskevasti myös laboratoriopalvelujen kysyntään. Lisäksi hyvinvointialueiden saama rahoitus asettaa samaan aikaan taloudellisia haasteita. Toisaalta pandemian aikana on kertynyt hoitovelkaa, joka voi lisätä laboratoriopalvelujen tarvetta.

ISLABin strategiaohjelma ohjaa laadukkaiden laboratoriopalvelujen palvelutuottajan perustehtävästä tunnetuksi ja vaikuttavaksi diagnostiikan asiantuntijaorganisaatioksi. Konsernissa nähdään sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutokset mahdollisuutena kehittää ja laajentaa toimintaa asiakkaiden hyväksi. Strategian mukainen toiminta näkyy mittavina investointi- ja kehityshankkeina. Monia toiminnan tuottavuuden ja kehityksen kannalta välttämättömiä uudistuksia on viime vuosina jäänyt tekemättä toimintaympäristön epävarmuustilanteessa. Strategiaan liittyvillä investoinneilla tavoitellaan kustannustenhallintaa pidemmällä aikavälillä, vaikka muutosvaiheessa kustannukset voivat olla korkeammalla tasolla. Investoinneilla tavoitellaan myös parempia mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen.

Tavoitteena on tuottaa palvelut tehokkaasti ja suunnitella tuotantoa tulevaisuuden tuotantoratkaisuja ennakoiden. Digitalisaation ja automatisaation avulla lisäämme tiedolla johtamista ja työpanoksen kohdentumista tuottavampaan työhön.

3.2 Konsernivalvonnan järjestäminen

ISLABin johtokunnassa on seurattu säännöllisesti liikelaitoskuntayhtymän ja sen tytäryhtiön IslabVerkko Oy:n toimintaa ja taloutta sekä niiden tunnuslukuja. Tytäryhtiö IslabVerkko Oy:n toimitusjohtaja vastaa yhtiön riskinarvioinnin ja hallinnan kokonaistoteutuksesta yhdessä vastuuhenkilöiden kanssa.

3.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

1 000 €	2022	2021	Muutos %
Liikevaihto	74 880	78 666	-4,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	391	325	20,6 %
Materiaalit ja palvelut	-36 257	-35 047	3,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-19 927	-20 114	-0,9 %
Palvelujen ostot	-16 330	-14 933	9,4 %
Henkilöstökulut	-28 258	-27 068	4,4 %
Palkat ja palkkiot	-23 379	-22 302	4,8 %
Henkilösivukulut	-4 879	-4 766	2,4 %
Eläkekulut	-4 016	-3 913	2,6 %
Muut henkilösivukulut	-863	-853	1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-950	-806	17,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-7 916	-7 419	6,7 %
LIIKEYLI/ALIJÄÄMÄ	1 890	8 651	-78,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-153	-73	111,0 %
Korkotuotot	21	5	348,9 %
Muut rahoitustuotot	0	0	-100,0 %
Muille maksetut korkokulut	-5	-31	-84,8 %
Korvaus peruspääomasta	-32	-32	0,0 %
Muut rahoituskulut	-138	-14	857,7 %
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 736	8 578	-79,8 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 736	8 578	-79,8 %
Tuloverot	-2	-13	-88,4 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 735	8 565	-79,7 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,4	54,4	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,4	54,6	
Voitto, %	2,3	10,9	

1 000 €	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli/alijäämä	1 890	8 651
Poistot ja arvonalentumiset	950	806
Rahoitustuotot ja -kulut	-153	-73
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	10	0
Tuloverot	-2	-13
	<u>2 694</u>	<u>9 372</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 958	-1 646
Pysyvien vastaavien luovutustulot	4	0
	<u>-2 955</u>	<u>-1 646</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-260	7 726
Oman pääoman muutokset	-2 550	-2 852
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen muutokset	-10	10
Saamisten muutos	-796	1 914
Korottomien velkojen muutos	190	1 582
	<u>-615</u>	<u>3 506</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 165	654
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 425	8 380
Rahavarat 31.12.	15 843	19 300
Rahavarat 1.1.	<u>19 300</u>	<u>10 920</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 457	8 380
TUNNUSLUVUT RAHOITUSLASKELMA		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5	2 817	2 677
Investointien tulorahoitus, %	90,7	573,8
Kassan riittävyys (pv)	77	99
Quick ratio	2,2	2,5
Current ratio	2,2	2,5

VASTAAVAA 31.12., 1000 €	2022	2021	VASTATTAVAA 31.12., 1000€	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 009	2 982	OMA PÄÄOMA	17 687	18 502
Aineettomat hyödykkeet	611	207	Peruspääoma	3 137	3 187
Aineettomat oikeudet	611	207	Edellisten kausien yli-/alijäämä	12 815	6 750
Aineelliset hyödykkeet	4 322	2 731	Tilikauden yli-/alijäämä	1 735	8 565
Kiinteät rakenteet ja laitteet	108	0	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0	10
Koneet ja kalusto	3 450	2 557	Lahjoitusrahastojen pääoma	0	10
Ennakkomaksut ja keskener. hankin	764	174	VIERAS PÄÄOMA	10 386	10 196
Sijoitukset	75	43	Lyhytaikainen	10 386	10 196
Osakkeet ja osuudet	44	43	Ostovelat	5 032	5 177
Muut lainasaamiset	32	0	Muut velat	637	148
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 064	25 726	Siirtovelat	4 716	4 871
Saamiset	7 221	6 426	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 073	28 707
Lyhytaikaiset saamiset	7 221	6 426			
Myyntisaamiset	6 296	5 317			
Muut saamiset	744	1 092			
Siirtosaamiset	181	16			
Rahoitusarvopaperit	0	14 746			
Rahat ja pankkisaamiset	15 843	4 554			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 073	28 707			
TASEEN TUNNUSLUVUT	2 022	2 021			
Omavaraisuusaste, %	63,0	64,5			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,8	12,9			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	14 549	15 315			
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 716	1 661			
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	*	*			

4 Tilikauden tuloksen käsittely

Perussopimuksen 19 §:n mukaan johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tulos ennen varauksia ja veroja on 1.769.840,62 euroa. Johtokunta esittää tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä seuraavasti:

1. Investointivaroja muodostetaan yhteensä 1.500.000 euroa laiteinvestointeihin;
2. Investointivaroja puretaan yhteensä 1.784.398,90 euroa
3. Tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 1.754.385,44 euroa
4. Tehdään poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 344.335,32 euroa
5. Tilikauden ylijäämä 642.669,38 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

5 Talousarvion toteutuminen

5.1 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet ja mittarit - sitova yhtymäkokoukseen nähden	Mittari	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TP 2022
Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen	liikeylijäämä > 0		> 0		Toteutunut 1,9 M€
Tavoitteet ja mittarit - sitova johtokuntaan nähden	Mittari	TP 2021	TA 2022	MTA 2022	TP 2022
Kasvu ja tuloksellisuus - Talous					
Tulorahoitus riittää investointeihin pidemmällä aikavälillä	toiminnan ja inv. rahavirran kertymä > 0 5 vuodelta		> 0		Toteutunut 2,8 M€
Kokonaistulot	toteutuu talousarvion mukaisesti	*	66,6 M€	72,6 M€	ylittyi, toteuma 74,6 M€
Kokonaismenot (pl. Poistot)	toteutuu talousarvion mukaisesti	*	65,5 M€	71,4 M€	ylittyi, toteuma 71,7 M€
Lähellä asiakasta - Asiakas					
Asiakaskokemus on myönteinen*	NPS	*	> 60		76
Kilpailukykyiset palvelut - Prosessit					
Tuotamme palvelut tehokkaasti	Palveluverkko-suunnitelma on laadittu	*	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet sovittu		Toteutunut
Houkutteleva osaajayhteisö - Henkilöstö					
Henkilöstö voi hyvin	Sairauspoissa olo% pienenee		5,0		6,4
Henkilöstökokemus on myönteinen	NPS	*	> 60		Tavoite ei toteunut
Innovatiivinen asiantuntijakumppani					
Tutkimus- ja opetustoiminnan kokonaisuuden uudistamisesta tehdään suunnitelma	Suunnitelma on laadittu	*	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet sovittu		Toteutunut

* Potilasasiakkaiden asiakaskokemus mittaus

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Taloudellisissa tavoitteissa kokonaistulot ja kokonaismenot ylittivät talousarvion, mutta kuitenkin niin, että tulokertymä oli suurempi.

5.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	TA 2022 muutokset	TA 2022 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama (TOT-TA)	Poikkeama %	Muutos TP21-TP22
Liikevaihto	77 961 420	66 317 950	5 920 000	72 237 950	74 207 584	1 969 634	2,7 %	-5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	6 533 677	7 199 797		7 199 797	7 408 156	208 359	2,9 %	13 %
<i>Ulkoiset</i>	324 556	344 657		344 657	393 550	48 893	14,2 %	21 %
<i>Sisäiset</i>	6 209 121	6 855 140		6 855 140	7 014 606	159 466	2,3 %	13 %
Materiaalit ja palvelut	-34 805 622	-29 396 551	-5 940 000	-35 336 551	-36 014 237	-677 686	1,9 %	3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 050 384	-14 056 693	-5 790 000	-19 846 693	-19 826 025	20 668	-0,1 %	-1 %
Ostot tilikauden aikana	-20 050 384	-14 056 693	-5 790 000	-19 846 693	-19 826 025	20 668	-0,1 %	-1 %
Palvelujen ostot	-14 755 238	-15 339 858	-150 000	-15 489 858	-16 188 212	-698 354	4,5 %	10 %
<i>Ulkoiset</i>	-14 748 694	-15 339 858	-150 000	-15 489 858	-16 185 971	-696 113	4,5 %	10 %
<i>Sisäiset</i>	-6 544	0		0	-2 241	-2 241		-66 %
Henkilöstökulut	-27 019 919	-28 368 870		-28 368 870	-28 201 321	167 549	-0,6 %	4 %
Palkat ja palkkiot	-22 261 016	-23 339 440		-23 339 440	-23 329 010	10 430	0,0 %	5 %
Henkilösivukulut	-4 758 903	-5 029 430		-5 029 430	-4 872 311	157 119	-3,1 %	2 %
Eläkekulut	-3 906 731	-4 132 400		-4 132 400	-4 009 865	122 535	-3,0 %	3 %
Muut henkilösivukulut	-852 172	-897 030		-897 030	-862 446	34 584	-3,9 %	1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-806 458	-1 047 414		-1 047 414	-949 841	97 573	-9,3 %	18 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-806 458	-1 047 414		-1 047 414	-949 841	97 573	-9,3 %	18 %
Liiketoiminnan muut kulut	-13 207 594	-14 571 111		-14 571 111	-14 527 559	43 552	-0,3 %	10 %
<i>Ulkoiset</i>	-7 018 099	-7 715 971		-7 715 971	-7 512 953	203 018	-2,6 %	7 %
<i>Sisäiset</i>	-6 202 577	-6 855 140		-6 855 140	-7 014 606	-159 466	2,3 %	13 %
LIIEKEYLI/ALIJÄÄMÄ	8 655 504	133 801	-20 000	113 801	1 922 782	1 808 981	1589,6 %	-78 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-71 465	-33 500	-160 000	-193 500	-152 942	40 558	-21,0 %	114 %
Korkotuotot	4 626	0	0	0	20 767	20 767		349 %
Muut rahoitustuotot	34	0	0	0	0	0		-100 %
Muille maksetut korkokulut	-30 015	0	0	0	-4 297	-4 297		-86 %
Korvaus peruspääomasta	-31 874	-32 000	0	-32 000	-31 874	126	-0,4 %	0 %
Muut rahoituskulut	-14 237	-1 500	-160 000	-161 500	-137 538	23 962	-14,8 %	866 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNN. ERIÄ	8 584 039	100 301	-180 000	-79 699	1 769 841	1 849 540	-2320,7 %	-79 %
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	8 584 039	100 301	-180 000	-79 699	1 769 841	1 849 540	-2320,7 %	-79 %
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-261 371	146 000	0	146 000	-1 410 050	-1 556 050		439 %
Vapaaeht. varausten lis. (-)/väh. (+)	-2 717 230	0	0	0	284 399	284 399		-110 %
Tuloverot	-13 082	0	0	0	-1 520	-1 520		-88 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	5 592 356	246 301	-180 000	66 301	642 669	576 368	869,3 %	-89 %

Liikevaihto laski -5 % vuoteen 2021 nähden, johtuen covid-testauksen vähenemisestä. Muutettuun talousarvioon nähden liikevaihto toteutui 2 milj. euroa parempana. Pohjois-Savoon keskitettiin analytiikkaa yksittäisten tutkimusten osalta, joilla oli hieman vaikutusta muiden aluelaboratorioiden liikevaihtoon. Liiketoiminnan muiden tuottojen ulkoiset erät toteutuivat suunniteltua paremmin.

Materiaaliostot vähentyivät -1 %, mutta palvelujen ostot kasvoivat 10 %. Palvelujen ostojen kasvuun on osaltaan vaikuttanut hinnankorotukset, mutta myös useat kertaluontoiset erät vuoden 2022 aikana. Hyvinvointiyhtymän käynnistäminen sekä hyvinvointialueiden aloittaminen on edellyttänyt erilaisia muutoksia järjestelmiin yms. IT-palvelujen osalta palvelujen ostot ovat kasvaneet myös digitalisaatioasteen lisäyksen vuoksi. Talousarvioon nähden materiaaliostot alittivat talousarvion, mutta palvelujen ostot ylittivät talousarvion.

Henkilöstökulut kasvoivat 4 %, eli 1,2 milj. euroa ja toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulujen kasvu johtuu osaltaan vuoden 2022 aikana tehdyistä yleiskorotuksista sekä lomapalkkavelan kasvusta ja sote-sopimukseen sisältyvän kertapalkkion kirjaamisesta vuoden 2022 tilinpäätökseen. Henkilöstökuluihin vaikuttaa myös poissaolojen lisääntyminen.

Liiketoiminnan muut kuluissa kasvua on ollut toimitilojen vuokrissa noin 0,3 milj. euroa sekä käyttökorvauskuluissa 0,4 milj. euroa. Osa tarvittavista investoinneista on kokonaistaloudellisuuden arvioinnin jälkeen toteutettu investoinnin sijaan käyttökorvaushankintana, jolloin käyttökorvauskulut ovat kasvaneet. Kokonaisuutena ulkoiset erät liiketoiminnan muissa kuluissa pysyi talousarviossa, mutta sisäiset erät ylittivät talousarvion.

Toimintamenoista (ulkoiset) suurin osa muodostuu materiaaleista ja palveluista 49,5 % (2021: 50,6 %). Henkilöstökulut olivat 39,3 % (2021: 39,3 %), joten henkilöstökulujen suhde toimintamenoihin ei muuttunut edellisestä vuodesta. Henkilöstökulut suhteessa liikevaihtoon sen sijaan olivat 38,0 % (2021: 34,7 %) ja materiaalit ja palvelut 48,5 % (2021: 44,6 %). Liikevaihdon muutos ei vaikuta niin suoraan henkilöstökuluihin, joten vuosien välinen heilahtelu on normaalia liikevaihdon muuttuessa. Liiketoiminnan muiden kulujen osuus on noin 10 % toimintamenoista ja liikevaihdosta.

Vuonna 2022 tapahtui tilamuutoksia asiakkaiden tilajärjestelyjen vuoksi ja uudet tilat valmistuivat Joensuuhun sekä näyttönoton osalta Savonlinnaan. Tilamuutokset vaikuttavat kustannuksiin, koska tilaremontit vaativat väistämättä jonkin verran erilaisten koneiden, kalusteiden ja kylmälaitteiden uusimista. Investointirajan ylittyessä hankinnat vaikuttavat tilikauden tulokseen poistojen kautta. Poistojen määrä kasvoi vuodelle 2022 ennakoidusti. Osa investoinneista aktivoitiin vasta loppuvuodesta, joten täysimääräiset poistot ovat näiden osalta vaikuttamassa tulokseen vasta vuonna 2023.

5.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSA	TP 2021	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio muutosten jälk.	TP 2022	Kustannus- arviota käytetty
LAITEINVESTOINNIT	1 266 526			2 380 000	2 180 000	1 893 084	
Maldi-Tof (2 kpl)						toteutunut	
Esikäsitteilyautomaatiolaitteisto						toteutunut	
LC-MS/MS-laite						toteutunut	
Virtausytometri						toteutunut	
IFA (värjäysautomaatti+mikroskooppi)						toteutunut	
Pienet verisolulaskijat						siirtyy	
Elatusainelaitteisto						toteutunut	
Nestetyppisammio						toteutunut	
Biosuojakaapit (3 kpl)						siirtyy	
HPLC-laite						toteutunut	
Gramvärjäysautomaatti						ei toteutunut	
CO2-inkubaattori						toteutunut	
Isotermaalinen LAMP-monistuslaite fluoresenssideteksiolla						ei toteutunut	
Varaus korvausinvestoinneille						toteutunut	
Esikäsitteily- ja pipetointiautomaatti						toteutunut	
Vuokratilojen uusimisesta johtuvat kaluste- ja laitehankinnat						toteutunut	
Tiladiigi/monikäyttötilat						toteutunut	
SOVELLUSINVESTOINNIT	332 585	1 727 200	125 944	1 110 000	958 000	863 815	957 845
Johdon informaatio- ja raportointijärjestelmä (hybridi BI-malli)						toteutunut	
Kustannuslaskentaohjelmisto						siirtyy	
Asian- ja asiakirjanhallinta						siirtyy	
Verikeskusohjelmisto						käynnissä	
LIS						käynnissä	
Työaikaleimausjärjestelmä						toteutunut	
Seulontakeskus						toteutunut	
Microsoft365-käyttöjärjestelmä / 2.vaihe						käynnissä	
Laskujen käsittelyjärjestelmät						käynnissä	
MUUT INVESTOINNIT	46 681	610 000	46 681	240 000	240 000	201 012	247 693
Verkkouudistus						käynnissä	
OSAKKEET JA OSUUDET	0	0	0	0	500	500	
Osakkeen hankinta						toteutunut	
INVESTOINTIMENOT	1 645 792			3 730 000	3 378 000	2 958 411	
INVESTOINTITULOT						3 600	

Taloussuunnitelmassa investointitaso oli suunniteltu 3,7 milj. euroa. Syksyllä tehtiin talousarviomuutos investointiosaan, kun osa suunnitelluista investoinneista siirtyi uudelleenarvioinnin jälkeen tuleville vuosille. Vuoden 2022 laiteinvestoinnit toteutuivat lähes suunnitellulla tavalla. Talousarvio alittui joidenkin hankintojen osalta. Lisäksi investointeja priorisoitiin ja toteutettiin vain välttämättömiä hankintoja. Sovellusinvestoinneista osa valmistui vuoden 2022 aikana ja osa hankkeista jatkuu suunnitellusti vielä vuonna 2023.

5.4 Rahoitusosan toteutuminen

1000 €	TA 2022	Talousarvio- muutokset	TA 2022 muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyi/alijäämä ±	134	-20	114	1 923	1 809
Poistot ja arvonalentumiset	-1 047		-1 047	950	1 997
Rahoitustuotot ja -kulut ±	-34		-34	-153	-119
Tulorahoituksen korjaukset ±	0		0	10	10
Tuloverot	0		0	-2	-2
	1 148	-20	1 128	2 728	1 600
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot -	-3 730	352	-3 378	-2 958	420
Pysyvien vastaavien luov.tulot +				4	4
	-3 730	352	-3 378	-2 955	423
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
	-2 582	332	-2 250	-227	2 024
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					0
Antolainasaamisten lisäykset -	0		0	-32	-32
Oman pääoman muutokset ±	0	-2 500	-2 500	-2 550	-50
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	-631	-631
Toimeksiant.varojen muutokset ±	0		0	-10	-10
Saamisten muutos muilta ±	0		0	-809	-809
Korottomien velkojen muutos ±	0		0	187	187
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA ±	0	-2 500	-2 500	-3 213	-713
RAHAVAROJEN MUUTOS ±	-2 582	-2 168	-4 750	-3 440	133 %
Rahavarat 31.12.	15 978			15 120	
Rahavarat 1.1.	18 560			18 560	
RAHAVAROJEN MUUTOS ±	-2 582			-3 440	

6 Tilinpäätöslaskelmat

6.1 Tuloslaskelma

	<u>2022</u>		<u>2021</u>	
Liikevaihto		74 207 584,33		77 961 420,76
Liiketoiminnan muut tuotot		391 308,50		324 556,98
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-19 826 025,17		-20 050 384,10	
Palvelujen ostot	<u>-16 185 970,54</u>	<u>-36 011 995,71</u>	<u>-14 748 694,08</u>	<u>-34 799 078,18</u>
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-23 329 009,72		-22 261 016,03	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 009 864,98		-3 906 731,37	
Muut henkilösivukulut	-862 446,32	-28 201 321,02	-852 171,38	-27 019 918,78
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-949 840,86</u>	<u>-949 840,86</u>	<u>-806 458,25</u>	<u>-806 458,25</u>
Liiketoiminnan muut kulut		-7 512 952,86		-7 005 017,71
LIIEKEYLI/ALIJÄÄMÄ		<u>1 922 782,38</u>		<u>8 655 504,82</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	20 766,86		4 626,07	
Muut rahoitustuotot	0,00		34,36	
Muille maksetut korkokulut	-4 296,93		-30 014,74	
Korvaus peruspääomasta	-31 873,88		-31 873,88	
Muut rahoituskulut	<u>-137 537,81</u>	<u>-152 941,76</u>	<u>-14 236,84</u>	<u>-71 465,03</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		<u>1 769 840,62</u>		<u>8 584 039,79</u>
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA		<u>1 769 840,62</u>		<u>8 584 039,79</u>
Poistoeron				
lisäys (-)/vähennys (+)	-1 410 050,12		-261 371,05	
Vapaaehtoisten varausten				
lisäys (-)/vähennys (+)	284 398,90		-2 717 229,93	
Tuloverot	-1 520,02	-1 127 171,24	-13 082,46	-2 991 683,44
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		<u>642 669,38</u>		<u>5 592 356,35</u>

6.2 Rahoituslaskelma

	<u>2022</u>		<u>2021</u>	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyli/alijäämä	1 922 782		8 655 505	
Poistot ja arvonalentumiset	949 841		806 458	
Rahoitustuotot ja -kulut	-152 942		-71 465	
Tulorahoituksen korjaukset	9 985		0	
Tuloverot	-1 520		-13 082	
	<u>2 728 146</u>	<u>2 728 146</u>	<u>9 377 416</u>	<u>9 377 416</u>
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 958 411		-1 645 792	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	3 600	-2 954 811		-1 645 792
	<u>3 600</u>	<u>-2 954 811</u>		<u>-1 645 792</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-226 664		7 731 624	
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-31 962	-31 962	0	0
Oman pääoman muutokset		-2 550 000		-2 851 739
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.varojen muutokset	-9 500		9 500	
Saamisten muutos	-809 054		1 690 718	
Korottomien velkojen muutos	187 151	-631 403	1 597 773	3 297 991
	<u>187 151</u>	<u>-631 403</u>	<u>1 597 773</u>	<u>3 297 991</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-3 213 365		446 251	
RAHAVAROJEN MUUTOS	<u>-3 440 029</u>		<u>8 177 875</u>	
RAHAVAROJEN MUUTOS				
Rahavarat 31.12.	15 120 281		18 560 310	
Rahavarat 1.1.	18 560 310	-3 440 029	10 382 435	8 177 875
	<u>18 560 310</u>	<u>-3 440 029</u>	<u>10 382 435</u>	<u>8 177 875</u>

6.3 Tase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 108 591,77	3 081 645,17
Aineettomat hyödykkeet	611 123,35	207 310,25
Aineettomat oikeudet	611 123,35	207 310,25
Aineelliset hyödykkeet	4 322 003,89	2 731 331,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	108 116,56	0,00
Koneet ja kalusto	3 449 608,84	2 557 109,72
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	764 278,49	174 222,20
Sijoitukset	175 464,53	143 003,00
Osakkeet ja osuudet	143 503,00	143 003,00
Muut lainasaamiset	31 961,53	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 911 697,70	25 542 672,82
Saamiset	7 791 416,21	6 982 362,34
Lyhytaikaiset saamiset	7 791 416,21	6 982 362,34
Myyntisaamiset	6 880 614,97	5 890 535,39
Muut saamiset	743 984,17	1 091 826,95
Siirtosaamiset	166 817,07	0,00
Rahoitusarvopaperit	0,00	14 746 338,46
Rahat ja pankkisaamiset	15 120 281,49	3 813 972,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 020 289,47	28 624 317,99
VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	8 788 938,71	10 696 269,33
Peruspääoma	3 137 388,30	3 187 388,30
Edellisten kausien yli-/alijäämä	5 008 881,03	1 916 524,68
Tilikauden yli-/alijäämä	642 669,38	5 592 356,35
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET	8 855 491,08	7 729 839,86
Poistoero	2 322 660,05	912 609,93
Vapaaeht. varaukset	6 532 831,03	6 817 229,93
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	9 500,00
Lahjoitusrahastojen pääoma	0,00	9 500,00
VIERAS PÄÄOMA	10 375 859,68	10 188 708,80
Lyhytaikainen	10 375 859,68	10 188 708,80
Ostovelat	5 030 627,17	5 172 062,15
Muut velat	630 712,66	146 514,36
Siirtovelat	4 714 519,85	4 870 132,29
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 020 289,47	28 624 317,99

6.4 Konsernilaskelmat

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2022		2021	
Liikevaihto		74 879 936,60		78 665 973,89
Liiketoiminnan muut tuotot		391 308,50		324 556,98
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-19 926 778,66		-20 113 992,07	
Palvelujen ostot	<u>-16 330 318,77</u>	-36 257 097,43	<u>-14 932 733,25</u>	-35 046 725,32
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-23 379 109,72		-22 301 799,26	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 015 925,82		-3 912 895,49	
Muut henkilösivukulut	-863 426,42		-852 997,78	
		-28 258 461,96		-27 067 692,53
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-949 840,86</u>	-949 840,86	<u>-806 458,25</u>	-806 458,25
Liiketoiminnan muut kulut		-7 916 277,72		-7 418 764,33
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ		<u>1 889 567,13</u>		<u>8 650 890,44</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	20 766,86		4 626,07	
Muut rahoitustuotot	0,00		34,36	
Muille maksetut korkokulut	-4 742,79		-31 133,18	
Korvaus peruspääomasta	-31 873,88		-31 873,88	
Muut rahoituskulut	<u>-137 537,81</u>	-153 387,62	<u>-14 361,82</u>	-72 708,45
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		1 736 179,51		8 578 181,99
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA		<u>1 736 179,51</u>		<u>8 578 181,99</u>
Tuloverot	-1 520,02	-1 520,02	-13 082,46	-13 082,46
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		<u>1 734 659,49</u>		<u>8 565 099,53</u>

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	<u>2 022</u>		<u>2 021</u>	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä	1 889 567		8 650 890	
Poistot ja arvonalentumiset	949 841		806 458	
Rahoitustuotot ja -kulut	-153 388		-72 708	
Tulorahoituksen korjauserät	9 985		0	
Tuloverot	<u>-1 520</u>		<u>-13 082</u>	
	2 694 485	2 694 485	9 371 558	9 371 558
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 958 411		-1 645 792	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	<u>3 600</u>	<u>-2 954 811</u>		<u>-1 645 792</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-260 326		7 725 766
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	<u>-31 962</u>	-31 962	<u>0</u>	0
Oman pääoman muutokset		-2 550 000		-2 851 739
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.varojen muutokset	-9 500		9 500	
Saamisten muutos	-795 691		1 913 994	
Korottomien velkojen muutos	<u>190 222</u>	<u>-614 969</u>	<u>1 582 355</u>	<u>3 505 848</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-3 196 931		654 109
RAHAVAROJEN MUUTOS		<u>-3 457 257</u>		<u>8 379 875</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS				
Rahavarat 31.12.	15 842 862		19 300 118	
Rahavarat 1.1.	<u>19 300 118</u>	<u>-3 457 257</u>	<u>10 920 243</u>	<u>8 379 875</u>

KONSERNIN TASE

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 008 591,77	2 981 645,17
Aineettomat hyödykkeet	611 123,35	207 310,25
Aineettomat oikeudet	611 123,35	207 310,25
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	4 322 003,89	2 731 331,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	108 116,56	0,00
Koneet ja kalusto	3 449 608,84	2 557 109,72
Ennakkomaksut ja keskener.	764 278,49	174 222,20
Sijoitukset	75 464,53	43 003,00
Osakkeet ja osuudet	43 503,00	43 003,00
Muut lainasaamiset	31 961,53	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 064 120,66	25 725 685,88
Saamiset	7 221 258,86	6 425 567,51
Lyhytaik. saamiset	7 221 258,86	6 425 567,51
Myyntisaamiset	6 295 937,02	5 316 991,61
Muut saamiset	743 989,81	1 092 330,90
Siirtosaamiset	181 332,03	16 245,00
Rahoitusarvopaperit	0,00	14 746 338,46
Muut arvopaperit	0,00	14 746 338,46
Rahat ja pankkisaamiset	15 842 861,80	4 553 779,91
	VASTAAVAA	VASTAAVAA
	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ
	<u>28 072 712,43</u>	<u>28 707 331,05</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	17 686 796,64	18 502 137,15
Peruspääoma	3 137 388,30	3 187 388,30
Edellisten kausien yli-/alijäämä	12 814 748,85	6 749 649,32
Tilikauden yli-/alijäämä	1 734 659,49	8 565 099,53
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	9 500,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	9 500,00
VIERAS PÄÄOMA	10 385 915,79	10 195 693,90
Lyhytaikainen	10 385 915,79	10 195 693,90
Ostovelat	5 032 220,69	5 176 686,86
Muut velat	637 279,14	147 829,83
Siirtovelat	4 716 415,96	4 871 177,21
	VASTATTAVAA	VASTATTAVAA
	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ
	<u>28 072 712,43</u>	<u>28 707 331,05</u>

7 Liitetiedot

7.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätös laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jakotusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla, mikäli niitä on. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmassa olevat hyödykekohtaiset poistoajat on muutettu kirjanpitolautakunnan (KILA) kuntajaoston 15.11.2011 uudistettujen suositusten alarajojen mukaisiksi (johtokunta 4.4.2012 asia 6 § 17). Em. hyödykeryhmäkohtaisia poistoajoja on noudatettu Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymässä vuoden 2012 tilinpäätöksestä alkaen.

Poistoperusteet ja johtokunnan päättämät hyödykekohtaiset poistoajat on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista".

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on kirjattu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuuspaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Vuodet 2022 ja 2021 ovat vertailukelpoisia keskenään.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisönä IslabVerkko Oy, jonka omistus on 100 %. IslabVerkko Oy:n toiminta on alkanut 1.1.2019. Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin liikelaitoskuntayhtymän tilinpäätöksessä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä keskinäinen omistus on eliminoitu.

Liikelaitoskuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään.

Muut lisätiedot

Tilinpäätös 2022 on liikelaitoskuntayhtymän viimeinen tilinpäätös. Jäsentyhteisöt hyväksyivät loppuvuodesta sopimuksen Itä-Suomen laboratorokeskuksen liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta osana uudelleenjärjestelyä hyvinvointiyhtymäksi. Liikelaitoskuntayhtymä puretaan perussopimuksen 25 §:n mukaisella menettelyllä siten, että liikelaitoskuntayhtymän purkamisesta ovat päättäneet jäsenten valtuustot ja johtokunta on laatinut loppuselvityksen. Liikelaitoskuntayhtymän ne varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenille jäsenosuuksien suhteessa. Purkusopimuksessa ja loppuselvityksessä on esitetty arvio vuoden 2022 taseen toteumasta ja purkusopimuksen mukaan varsinaiset jako-osuudet tiedetään tilinpäätöksen valmistuttua.

Itä-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoskuntayhtymä on purettu vuoden 2022 lopussa (31.12.2022 klo 23.59) ja ISLABin varat ja velat siirtyvät jako-osuuksina jäsenyhteisöille, eli sairaanhoitopiireille. Voimaanpanolain (616/2021) 20 §:n mukaan toiminta siirtyi sairaanhoitopiirien mukana yleisseuraantona hyvinvointialueille (1.1.2023 klo 0.00), ja hyvinvointialueille siirtynyt toiminta siirrettiin hyvinvointialueilta ISLAB hyvinvointiyhtymään (1.1.2023 klo 0.01).

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Liikevaihdon erittely

(Liitetietotosite 1)

Liikevaihto	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
Tutkimuspalvelut jäsenille	59 412 193	59 908 757	59 412 193	59 908 757
Tutkimuspalvelut tytäryritykselle	0	0	0	0
Tutkimuspalvelut yhteistyökunnille	12 934 332	15 969 839	12 934 332	15 969 839
Tutkimuspalvelut muille asiakkaille	1 593 793	1 805 833	2 266 145	2 510 386
Tutkimuspalvelut itse maksaville asiakkaille	267 267	276 993	267 267	276 993
<i>Liikevaihto yhteensä</i>	<i>74 207 584</i>	<i>77 961 422</i>	<i>74 879 937</i>	<i>78 665 975</i>

Liiketoiminnan muut tuotot

(Liitetietotosite 2)

Liiketoiminnan muut tuotot	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
EVO ja VTR opetus- ja tutkimustoimintaan	97 093	115 735	97 093	115 735
Rahoitus viranomaistoimintaan	125 312	67 060	125 312	67 060
Muut tuotot	168 903	141 762	168 903	141 762
<i>Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä</i>	<i>391 308</i>	<i>324 557</i>	<i>391 308</i>	<i>324 557</i>

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri maksaa ISLABille vuosittain opetus- ja tutkimustoimintaan korvausta, joka laskentaperusteiltaan vastaa valtion tutkimusrahoitusasetuksessa 718/2013 sekä koulutuskorvausasetuksessa 343/2013 tarkoitettuja korvauksia (aikaisemmin "EVO-rahoitus").

Jäsenet ja liikelaitoskuntayhtymä ovat erillisillä sopimuksilla sopineet jäsenten lakisääteisiin velvollisuuksiin liittyvän laboratoriotoiminnan tuottamisesta (viranomaistoiminta) Itä-Suomen laboratorionkeskuksen toimesta.

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

(Liitetietotosite 3)

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Käyttöomaisuuden aktivointiraja on 10.000

Yhtymäkokouksen hyväksymät poistomenetelmät:

Käyttöomaisuuteen kuuluvat rakennukset	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	Tasapoisto
Kehittämismenot	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto
Liikearvo	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto
- atk-ohjelmistot	Tasapoisto
- muut	Tasapoisto

Arvioidut poistoajat:

Hyödykekohtaiset poistoajat on muutettu kirjanpitolautakunnan (KILA) kuntajaoston

1. Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa

2. Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
- sairaala, terveydenhoito- yms. laitteet	5 vuotta
- atk-laitteet	3 vuotta
- muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa

3. Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
---------------------	----------------

Liitetieto 16) Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutokset

(Liitetietotosite 4)

Poistoeron muutos	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021
Poistoeron lisäys	-1 754 385	-559 770
Poistoeron vähennys	344 335	298 399
<i>Poistoeron muutos yhteensä</i>	<i>-1 410 050</i>	<i>-261 371</i>

Vapaaehtoiset varaukset	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021
Investointivarauksen lisäys	-1 500 000	-3 280 000
Investointivarausten vähennys	1 784 399	562 770
<i>Investointivarausten muutos yhteensä</i>	<i>284 399</i>	<i>-2 717 230</i>

Investointivarauksia on purettu "Kertynyt poistoero"-tilille, ja kertynyttä poistoeroa on vastaavasti vähennetty ao. hankkeista tehtyjä sumu-poistoja vastaavilla summilla. Poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

(Liitetietotosite 5)

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Tietokone-ohjelmistot	Muut kiinteät rak. ja laitteet	Muut koneet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä €
	1 005	1 050	1 170	1 195	
Poistamaton hankintameno 1.1.	207 310	0	2 557 110	174 222	2 938 642
Lisäykset tilikauden aikana	474 771	114 814	6 716 443	1 452 587	8 758 615
Rahoitusosuudet tilikaudella					0
Vähennykset tilikauden aikana			13 585	862 530	876 115
Siirrot erien välillä					0
Tilikauden poistot	70 958	6 697	5 810 359		5 888 014
Poistamaton hankintameno 31.12.	611 123	108 117	3 449 609	764 278	4 933 127

Sijoitukset	Osakkeet konserniyhtiöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä €	Saamiset konserniyht.	Yhteensä €
Hankintameno 1.1.	100 000	43 003	143 003	0	0
Lisäykset		500	500	31 962	31 962
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	100 000	43 503	143 503	31 962	31 962
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.</i>	100 000	43 503	143 503	31 962	31 962

Liitetieto 20) Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhtiöt	Kotipaikka	Omistus-osuus
IslabVerkko Oy	Kuopio	100,00 %
Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on 100 %		

Liikelaitoskuntayhtymä omistaa 100 kpl/100% perustamansa tytäryhtiön IslabVerkko Oy:n (y-tunnus 2923506-5, kotipaikka Kuopio) osakkeita nimellisarvoltaan 1.000 euroa. Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 8.8.2018.

Muut yhteisöt	Kotipaikka
Istekki Oy	Kuopio
Sansia Oy	Kuopio
Kuntien Tiera Oy	Helsinki
Servica Oy	Kuopio
Monetra Pohjois-Savo Oy	Kuopio
Sakupe Oy	Siilinjärvi
Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on kaikissa yhtiöissä alle 1/5	

Liikelaitoskuntayhtymä omistaa 20 kpl Istekki Oy:n (y-tunnus 2292633-0, kotipaikka Kuopio) A-sarjan osakkeita nimellisarvoltaan 1.000 euroa, yhden (1) kappaleen IS-Hankinta Oy:n (y-tunnus 2364760-8, kotipaikka Kuopio) A-sarjan osakkeita nimellisarvoltaan 2.000 euroa, 8 kpl Servica Oy:n (y-tunnus 2947618-4, kotipaikka Kuopio) osakkeita nimellisarvoltaan 2.500 euroa, 10 kpl Monetra Pohjois-Savo Oy:n (y-tunnus 2054342-4, kotipaikka Kuopio) osakkeita nimellisarvoltaan 100 euroa, yhden (1) Kuntien Tiera Oy:n (y-tunnus 2362180-3, kotipaikka Helsinki) osakkeen nimellisarvoltaan 3 euroa sekä yhden (1) Sakupe Oy:n (y-tunnus 0171338-7) osakkeen nimellisarvoltaan 500 euroa. Osuus osakkeiden tuottamasta äänivallasta on kaikissa osakkuusyhtiöissä alle 1/5.

Liitetieto 23) Saamisten erittely

(Liitetietotosite 6)

Saamiset tytäryhteisöiltä	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021
Myyntisaamiset	618 827	632 586

Liitetieto 24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

(Liitetietotosite 7)

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
Siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	101 030	0	101 030	0
Siirtosaamiset muilta	65 787	0	80 302	0
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>166 817</i>	<i>0</i>	<i>181 332</i>	<i>0</i>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

(Liitetietotosite 8)

Oman pääoman erittely	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
Peruspääoma 1.1.	3 187 388	3 187 388	3 187 388	3 187 388
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	-50 000	0	-50 000	0
Peruspääoma 31.12.	3 137 388	3 187 388	3 137 388	3 187 388
Muut omat rahastot 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	0	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	7 508 881	4 768 264	15 314 749	9 601 389
Voitonjako kuntayhtymän jäsenille	-2 500 000	-2 851 739	-2 500 000	-2 851 739
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 008 881	1 916 525	12 814 749	6 749 650
Tilikauden yli-/alijäämä	642 669	5 592 356	1 734 659	8 565 100
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>8 788 939</i>	<i>10 696 269</i>	<i>17 686 797</i>	<i>18 502 138</i>

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämään on lisätty investointivaraukset ja poistoero.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 008 881	1 916 525
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	642 669	5 592 356
Kertynyt poistoero 31.12.	2 322 660	912 610
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	6 532 831	6 817 230
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	<i>14 507 042</i>	<i>15 238 721</i>

Erittely peruspääoman jakautumisesta

Jäsen	€	%
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	2 094 693,33	66,77
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terv. palv. kuntayhtymä	548 646,10	17,49
Etelä-Savon sosiaali- ja terv. palv. kuntayhtymä	280 055,64	8,93
Itä-Savon sairaanhoitopiiri	213 993,23	6,82
Ylä-Savon sote kuntayhtymä	0,00	0,00
<i>Peruspääoma yhteensä</i>	<i>3 137 388,30</i>	<i>100,00</i>

Investointivaraukset

kuntayhtymä
2022

Investointivaraukset 1.1.2022

6 817 230

Lisäys 2022

Laiteinvestoinnit 1 500 000

1 500 000

Vähennys 2022

Laiteinvestoinnit -1 279 000

Tilahankkeet -372 657

Digitalisaatiohankkeet -132 742

-1 784 399

Investointivaraukset 31.12.2022

6 532 831

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

Investointivarauksia on purettu "Kertynyt poistoero"-tilille, ja kertynyttä poistoeroa on vastaavasti vähennetty ao. hankkeista tehdyillä poistosummilla. Poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

Erittely poistoerosta	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 322 660	912 610
* ei verotussyistä tehtyä poistoeroa		
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>2 322 660</i>	<i>912 610</i>

Liitetieto 30) Vieras pääoma

(Liitetietosite 9)

Muut omistusyhteisyhteisöt	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
Ostovelat	105 027	161 579	106 087	163 177
<i>Yhteensä</i>	105 027	161 579	106 087	

Liitetieto 31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililiimiitti

	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021
Luotollisen sekkitilin liimiitti	4 000 000	4 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	4 000 000	4 000 000

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

(Liitetietosite 10)

Lyhytaikaiset siirtovelat	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 412 547	4 206 373	4 412 547	4 206 373
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	301 973	650 484	301 973	650 484
Muut siirtovelat	0	13 275	1 896	14 320
<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	4 714 520	4 870 132	4 716 416	4 871 177

7.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetiedot 38 ja 41) Vuokra- ja sopimusvastuut

(Liitetietosite 11)

Vuokravastuut	kuntayhtymä 2022	kuntayhtymä 2021	konserni 2022	konserni 2021
Tilavuokravastuut, keskim. 6 kk irtisanomisaika	1 649 644	1 533 631	1 649 644	1 533 631
Seuraavalla tilikaudella maksettavat (12 kk)	3 299 288	3 067 261	3 299 288	3 067 261
Leasingvastuut yhteensä (*)	66 600	89 515	66 600	89 515
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	34 251	37 725	34 251	37 725
<i>Yhteensä</i>	1 716 244	1 660 871	1 716 244	1 660 871

Leasing sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta

*) Sellaisten sopimusten kohdalla, jotka jatkuvat vuoden kerrallaan, ellei sopimusta irtisanota, on myöhemmin maksettavien erien laskennassa käytetty kolmea jäljellä olevaa vuotta.

Käyttökorvaussopimusten mukaisten arvioitujen vuosimaksujen jäljellä olevien määrien yhteissumma

Käyttökorvaussopimukset	kuntayhtymä	kuntayhtymä	konserni	konserni
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut yhteensä	6 956 950	6 151 375	6 956 950	6 151 375
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 552 450	3 483 625	4 552 450	3 483 625
<i>Yhteensä</i>	<i>11 509 400</i>	<i>9 637 021</i>	<i>11 509 400</i>	<i>9 637 021</i>

Käyttökorvaussopimuksissa laitteista maksettava hinta määräytyy tuotantovolyymin mukaan. Vuosimaksut on arvioitu sopimusta tehtäessä arvioitujen tuotantomäärien tai viimeisimpien sopimuspäivitysten tietojen mukaan.

7.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä aluelaboratorioittain

Henkilöstön lukumäärä	31.12.2022	
	kaikki	vakinainen
Hallinto	21	15
Pohjois-Savon aluelaboratorio	313	267
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	148	132
Etelä-Savon aluelaboratorio	92	80
<i>Yhteensä</i>	<i>574</i>	<i>494</i>

Henkilöstön lukumäärä	31.12.2021		
	kaikki	vakinainen	HTV
Hallintokeskus	19	15	17
Pohjois-Savon aluelaboratorio	324	272	289
Pohjois-Karjalan aluelaboratorio	149	131	132
Etelä-Savon aluelaboratorio	93	74	89
<i>Yhteensä</i>	<i>585</i>	<i>492</i>	<i>527</i>

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

(Liitetietotosite 12)

Tilintarkastajien palkkiot	kuntayhtymä	kuntayhtymä
	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	10 919	10 106
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>10 919</i>	<i>10 106</i>

Liitetieto 46) Intressitahotapahtumat

Intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

8 Muut eriytetyt laskelmat

Vuoden 2020 voimaan astuneen säännöksen (kilpailulain 30 d §) mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailuilla markkinoilla toimimista, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40.000 euroa vuodessa. Kirjanpidon eriyttäminen on toteutettu erottamalla tutkimuspalveluiden myynnit omistajille, yhteistyökunnille, muille asiakkaille sekä itse maksavilla. Myynnit omistajille ja yhteistyökunnille perustuu palvelujen tuottamisen järjestämisvastuuseen ja eivät ole kilpailuilla markkinoilla toimimista. Muilla asiakkaille myynti sisältää osaltaan terveydenhuoltolain mukaista toimintaa, mutta myynnit on otettu kokonaisuudessaan huomioon eriytetyssä tuloslaskelmassa itse maksavien asiakkaiden myyntien lisäksi. Toimintakulut on eriytetty laskennallisesti käyttäen liikevaihdon suhdetta.

	Eriytetty tuloslaskelma
	2022
Liikevaihto	1 861
Liiketoiminnan muut tuotot	
Materiaalit ja palvelut	-903
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-497
Ostot tilikauden aikana	-497
Palvelujen ostot	-406
Henkilöstökulut	-707
Palkat ja palkkiot	-585
Henkilösivukulut	-122
Eläkekulut	-101
Muut henkilösivukulut	-22
Poistot ja arvonalentumiset	-24
Suunnitelman mukaiset poistot	-24
Liiketoiminnan muut kulut	-188
LIIEKEYLI/ALIJÄÄMÄ	38
Rahoitustuotot ja -kulut	-4
Korkotuotot	1
Muut rahoitustuotot	0
Muille maksetut korkokulut	
Korvaus peruspääomasta	-1
Muut rahoituskulut	-3
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	35
YLI/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	35

9 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät

Tilikausi 1.1.-31.12.2022

Itä-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä 28.2.2023

Johtokunta

Risto Kortelainen

Antti Hedman

Juha Hartikainen

Ilkka Naukkarinen

Riitta Smolander

Saara Tavi

Susanna Wilén

Merja Miettinen

Pohjois-Savon hyvinvointialue 29.3.2023

Aluehallitus

Riitta Raatikainen

Hannu Kokki

Markku Rossi

Kari Ojala

Sari Essayah

Aino Kanninen

Ilpo Kärkkäinen

Laura Meriluoto

Karoliina Partanen

Merja Rautiainen

Markku Siponen

Veijo Tirkkonen

Kati Åhman

Marko Korhonen

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 30.3.2023

Aluehallitus

Juha Mustonen

Matti Taponen

Timo Elo

Eeva-Liisa Auvinen

Eila Heinonen

Tapani Hämäläinen

Karita Kaita

Osmo Pirhonen

Anna Puruskainen-Saarelainen

Eero Reijonen

Hilkka Tirkkonen

Kirsi Leivonen

Etelä-Savon hyvinvointialue 30.3.2023

Aluehallitus

Heikki Laukkanen

Satu Taavitsainen

Pirkko Valtola

Hannu Auvinen

Erkki Huupponen

Heli Järvinen

Seija Kuikka

Janne Laine

Soili Moilanen

Panu Peitsaro

Eija Stenberg

Jaana Strandman

Oskari Valtola

Santeri Seppälä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

____/____ 2023

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy

Marko Paasovaara

Tilintarkastaja

KHT/JHT/KTM

